

Regeringsrätten

Rättsfall

Fråga om inkomst av en enda travhäst utgjort inkomst av rörelse

Besvär av TI angående V:s inkomsttaxering 1969. – V, som var född 1906 och ogift, hade fram till 1967 sin huvudsakliga inkomst av entreprenadarbeten. År 1968 inbringade en travhäst som han ägde och som sköttes och tränades av en travtränare brutto 110 800 kr på tävlingsverksamhet. I sin självdeklaration upptog V icke någon del av beloppet som skattepliktig intäkt. I skrivelse till TN i anslutning till senare års taxering åberopade V rättsfallet RÅ 1964 ref 9 till stöd för ståndpunkten att hållandet av endast en travhäst skulle anses som hobby, vilken icke skulle räknas som förvärvskälla. – TN beskattade inte någon inkomst av travsportverksamhet.

TI yrkade hos PN att V:s inkomsttaxeringar skulle höjas med vardera 80 000 kr och anförde bl a: Det av V åberopade rättsfallet RÅ 1964 ref 9 ävensom RÅ 1957 not 559 och 1735, vilka båda senare rättsfall avser vägrat avdrag för underskott av travsport med en häst, avser skattskyldiga, som haft sina huvudsakliga intäkter från annan verksamhet än travsport. För V:s vidkommande utgör däremot travhästverksamheten hans huvudsakliga förvärvskälla såväl under 1968 som 1969. V:s övriga intäkter utgöres av inkomst av kapital, 7 152 kr, av nettointäkt av rörelse (uthyrning av bensinmack) 1 636 kr. Frågan huruvida travsportrörelse skall betecknas som hobby eller yrkesmässig verksamhet borde bedömas mindre med hänsyn till antalet hästar än till travsportrörelsens omfattning i förhållande till den skattskyldiges övriga verksamhet. V:s intäkter av travhästhållning utgjorde följaktligen skattepliktig intäkt i förvärvskälla. Utgifterna i travverksamheten kunde uppskattas till 30 800 kr. – PN ogillade TI:s besvär. – KR: ej ändring.

TI fullföljde sin talan hos RR, som yttrade: V har i målet uppgivit att han hållit travhästen som hobby. Hans uppgift vinner stöd av att han icke hållit mer än en häst och att dennas skötsel och träning omhänderhafts av annan. Att V:s inkomster av hästens deltagande i travtävlingar vida överstigit hans inkomster i övrigt ger icke grund för att hänföra inkomsterna av hästhållningen till förvärvskällan rörelse. RR lämnar därför besvären utan bifall. (RR föredr. 24.9; dom 4.10 1974.)

Anm.: Se RÅ 1964 ref 9 (Skattenytt 1964 s 374), RRK R73 1:38, RR:s dom 1973-10-29 (Björn Aronsson). Se även Geijer Rosenqvist Sterner Del 1 7:e upplagan s 78, Skattenytt 1970 s 281 (Blomqvist), Taxeringsnämnden 1973 s 186–188 (Severin) och 1974 s 8 f, 17, 31 (Severin).

Jordbrukare erhöll avdrag för anslutning till kommunal vattenanläggning såsom för kostnad för att behålla tidigare tillgång till vatten på fastigheten

Besvär av lantbrukaren Ö angående inkomsttaxering 1967. – I deklarationen yrkade Ö vid beräkning av jordbruksinkomst avdrag för kostnader för anslutning av fastigheten till kommunalt vattenledningsnät med 2 758 kr. Han uppgav därvid att fastigheten vid hans förvärv varit utrustad med vattenledning från egen källa. Källan hade under de senaste åren sinat.

TN och PN medgav men KR vägrade avdrag för anslutningskostnaderna.

RR – där Ö yrkade fastställelse av PN:s beslut – yttrade: Av utredningen framgår att fastigheten försetts med vatten genom en vattenledning från en kallkälla samt att denna vattenanläggning upphört att fungera beroende på antingen att källan sinat eller att ledningen förstörts. – Ö får därför anses berättigad till avdrag för kostnad för att ånyo erhålla tillgång till vatten i tidigare omfattning. – Det yrkade avdraget avser kostnader för ny vattenledning och grävningsarbeten för anslutning till allmän vattenanläggning. Det förhållandet att Ö sålunda valt att återställa vattentillgången genom att ansluta fastigheten till det allmänna vattenledningsnätet bör icke betaga honom rätt till avdrag. (RR föredr. 10.10; dom 29.10.1973.)

Jfr även förslag i prop 1975: 48 s 148.

Tantiem i enmansbolag vars utbetalning enligt styrelsens beslut fördelats över fem år – tillgängligt för lyftning det år bolagsstämman fastställt beloppet

Besvär av Ö angående inkomsttaxering 1968. – Ö ägde samtliga aktier i ett bolag. Styrelsen utgjordes av Ö ensam. Andra anställda i bolaget än Ö och hans hustru fanns inte. Under beskattningsåret 1967 erhöll Ö, som intäkt av tjänst, lön från bolaget med 28 390 kr. I bolagets bokslut per den 30 april 1967 avsattes och kostnadsfördes som lönetillskott 25 000 kr. I sin deklaration 1968 upptog Ö endast 5 000 kr härav. – TN tillade återstoden av lönetillskottet, 20 000 kr.

Ö anförde besvär till PN och yrkade att bli taxerad i enlighet med deklarationen. Han anförde att bolaget beslutat att han under 1967 endast skulle erhålla 5 000 kr av ifrågavarande 25 000 kr.

Det upplystes i målet, att bolaget vid ordinarie bolagsstämma den 29 okt. 1967 delegerat till styrelsen att besluta om fördelning av lönetillskottet. Samma dag beslöt styrelsen att lönetillskottet skulle tillfalla Ö och att det samma skulle utbetalas en gång om året under en femårsperiod med 5 000 kr per utbetalningstillfälle, med början den 1 nov. 1967.

PN: ej ändring. – KR lämnades Ö:s besvär häröver utan bifall och åberopade bl a det övervägande formella partsförhållandet mellan Ö och bolaget.

RR – där Ö fullföljde sin talan – yttrade: Omständigheterna i målet utvisar att hela tantiembeloppet, 25 000 kr, varit tillgängligt för lyftning under år 1967. På grund härav lämnar RR besvären utan bifall. (RR föredr. 15.10; dom 31.10 1974.)

Anm.: Se RÅ 1969 not 1166 och 1971 ref 20 IV. Se även Englund, Rätt beskattningsår, 1962, s 192 f.

Aktieägare beskattad som förtäckt utdelning för utköpta tillgångars värde då gäldövertagande i samband med utköpet ej ansetts utgöra motprestation för tillgångarnas värde

Besvär av direktören K angående inkomsteftertaxering för 1968. – K ägde samtliga aktier i ett bolag. I maj 1967 uttog han ur bolaget tillgångar till ett angivet värde av 7 164 719 kr och åtog sig som vederlag ansvaret för bolagets bokförda skulder till ett belopp av 10 128 637 kr, däribland en skuld till ett engelskt bolag S på 7 518 785 kr för inköp av metallpartier. Härigenom erhöll han en fordran på sitt bolag om 2 927 069 kr. Senare överförde K de övertagna tillgångarna och skulderna, dock icke skulden till S, till ett nybildat och av honom helägt aktiebolag. – RR ansåg K skattskyldig för bla beloppet 7 164 719 kr minskat med beloppet av de skulder K övertagit utöver skulden till det engelska bolaget, då gäldövertagandet i den delen med hänsyn till omständigheterna ej ansetts utgöra motprestation för tillgångarna.¹ (RR föredr. 26–27.2 och 6–7.3; dom 26.3.1974; en ledamot av RR ville undanröja eftertaxeringarna.)

Mervärdeskatt: kooperativ förenings rätt till avdrag för mervärdeskatt som belöpt på återbäring till kunderna

Besvär av Konsumentföreningen Kronoberg, ekonomisk förening angående förhandsbesked om mervärdeskatt. – Konsumentföreningen Kronoberg ekonomisk förening var kooperativ. Föreningen tillämpade bokföringsmässig redovisning av mervärdeskatt. Vid fastställande av bokslutet för ett verksamhetsår avsatte föreningen visst belopp till återbäring åt sina kunder. Återbäringen utbetalades under året efter verksamhetsåret.

I 15 § fjärde stycket förordningen om mervärdeskatt stadgas att lämnas exempelvis återbäring som avser skattepliktig omsättning för vilken utgående mervärdeskatt redovisats får belopp motsvarande den del av den tidigare redovisade skatten som belöpt på den utgivna återbäringen avdragas i den ordning, som gäller för den skattskyldiges redovisning av utgående skatt.

Hos RSV anhöll föreningen om förhandsbesked, innebärande att föreningen skulle äga rätt att göra avdrag för ifrågavarande belopp vid redovisning av mervärdeskatt för verksamhetsårets sista redovisningsperiod.

RSV:s nämnd för rättsärenden meddelade följande förhandsbesked: Avdragsrätt enligt 15 § fjärde stycket förordningen om mervärdeskatt kan, oavsett vilken redovisningsmetod den skattskyldige tillämpar, icke anses föreligga före den tidpunkt då återbäring utgivits. Återbäring kan icke anses ha utgivits förrän den faktiskt utbetalats eller i den skattskyldiges räkenskaper tillgodoförts viss mottagare. I sökandeföreningens framställning avsedd återbäring blir icke

¹ Målet mycket omfattande. Domen kan av utrymmesskäl ej återges in extenso.

utgiven förrän efter utgången av det verksamhetsår till vilket den till grund för återbäringen liggande omsättningen hänför sig. Nämnden förklarar därför att föreningen icke är berättigad att i redovisning som hänför sig till detta verksamhetsår göra avdrag för mervärdeskatt som belöper på återbäringen.

Hos RR fullföljde föreningen sin talan. RR: ej ändring. (RR föredr. 22.8; dom 3.9.1974.)

Anm.: Se RN 1970 II s. 53 samt, Fridolin, Helmers, Mervärdeskatten 2:a uppl. s 163.

Särskild fastighetstaxering – rätt till omtaxering under löpande period oavsett att ägaren haft rätt till ersättning för skada som nedsatt byggnads värde

Besvär av TI angående särskild fastighetstaxering 1971. – K. köpte 1967 en nybyggd kedjehusfastighet. – Vid 1971 års särskilda fastighetstaxering åsattes fastigheten samma taxeringsvärde som vid 1970 års allmänna fastighetstaxering, nämligen 150 000 kr, varav markvärde 18 000 kr och byggnadsvärde 132 000 kr.

Över TN:s beslut anförde K besvär till LSR med yrkande om nedsättning av taxerade byggnadsvärdet till 82 000 kr. Till stöd för sin talan anförde han, att byggnaden tagit skada på grund av sättningar i marken. – LSR: ej ändring.

Hos KR fullföljde K sin talan, varvid han anförde att viss del av byggnaden sjunkit 19 cm och att kostnaden för att återställa fastigheten i fullgott skick skulle uppgå till minst 40 000 kr.

KR i Sthlm yttrade: Av utredningen i målet får anses framgå att sådana omständigheter föreligger, som jämlikt 12 § 2 mom första stycket 4 KL föranleder omtaxering av fastigheten under löpande taxeringsperiod. På grund härav och med beaktande av byggnadens skick nedsätter KR med ändring av LSR:s beslut taxeringsvärdet på fastigheten till 118 000 kr, därav 18 000 kr markvärde och 100 000 kr byggnadsvärde.

Hos RR yrkade TI att taxeringsvärdet skulle bestämmas till vad LSR beslutat. Han anförde bl a att av tillgängliga uppgifter syntes framgå att fastigheten tillfogats skador av annan än fastighetens ägare och att det torde åligga den som orsakat skadorna att återställa fastigheten i dess tidigare skick. Någon slutgiltig värdenedgång kunde därför inte sägas ha skett vid ingången av år 1971.

RR yttrade: Såsom KR funnit föreligger omständigheter, som jämlikt 12 § 2 mom KL föranleder omtaxering under löpande taxeringsperiod. Det förhållandet att, vilket TI gjort gällande, rätt till ersättning för skadan på byggnaden må föreligga, kan ej leda till annan bedömning. RR fastställer därför det slut KR:s dom innehåller. (RR föredr. 1.10; dom 23.10.1974.)

Anm.: Se numera 13 § 1 mom. första st. 6 KL (SFS 1972: 169) och RSV:s handledning för 1973 års särskilda fastighetstaxering sid V 1:10. Se även prop. 1972:49 s 24, 72 och PM 1971: 13 s 79 (Fi-stencil).